

יתגבר השם פורקן²⁵). ישענינו הוה והצללה. מי ישנקרא בעברית ישוע בן יהודה (ישוע היינו ישועה) היה נקרא בערבית אבול-סרג פורקן בן אסה, ופורקן זה עקרו בלשון סורי.

23) וטעמי ונימוקי עמי לסדר בכאן גם אם השם ינוקא (ינוקא)²⁶, ולא מצאנו בעברית למשל ילד בתוך שם עצם פרטי, וגם לא "נער" (אמנם נמצא נערי וגם נעריה, וכן נמצא נערה לילדה, עיין מלגו של ניוניוס), ומה טעם חרשו בימים האחרונים שם כזה ינוקא? מה תפארת יש בו להיות קרוי ינוקא? אבל בהאמר בעבר ה'—והוא נדרש על המשיח ויעל כיוצא לפניו (ישעיה נ"ג ב'), הרי הטעם עולה ומקפין לעינינו. 24) ממש בדמותו ובצלמו השם חפין בן יצליח²⁷, על שם הכתוב (שם פסוק י') וחפין ה' בידו יצלה, וכאן ישניהם, האב ובנו, יתענו בתקות המשיח, וכבר מצאנו דוגמתו במה שלמעלה.

25) לסיום נזכיר בכאן את ענין הילד נחמן קטופא, אשר האגדה שלו כנראה נוצרה בזמן הגאונים, ובספר "שלישלת הקבלה" יוספר, שחכמים גדולים בעיר ברצלונה שאלו במכתב מאת ר' דוד, בן בנו של הרמב"ם, מה הן אותיות המשיח, והוא, דוד, הערה על האגדה של נחמן קטופא הוה, שדבר נביאות על של עתיד²⁸, הרי שתמיד ובכל עת עיניהם היו מחלות על ביאת המשיח, והרי גם הרמב"ם עצמו בידוע, היה דן על משיח שקר אחד שנעלה בתימן (אגרת תימן של הרמב"ם), ובכן נולדו כמה אגדות וגם כמה שמות, והוה מה שרמזנו עליו במאמרנו הוה, הערה. את החומר הנוכחי הוה כבר עברתי למאמר אחד בלשון אשכנזי ושלחתי להדפיסו במ"ע ההדרי ליד המנחה מ' בראנן ז"ל, והנה אחרי מותו חפשו בעזבונו ולא מצאו את מאמרי, ואני כמחזיר אבידה לי לעצמי בכתבי מתוך ההערות שנשארו בידי עוד הפעם את ניושא הענין הוה, אמנם עוד חוזק למועד, ואולי יתגלה המאמר האשכנזי ההוא הן בחי' הן אחרי מתי, ולמען יתבררו הדברים ולא יצא מעטי שום מכשול חי' אמרתי אכתוב נא מה דברים בנו, וענתה בי צדקתי לגבי כל מבקר ומלישן.

לשכת הספרים

א.

מבוא התלמוד והמדרש*) מאת פרופיסור הערמאנן ל' שטראקק מהדורא חמישית מתוקנה מהדש עם כמה תוספות מחירו 15 מרק.

25) עיין בדברי ישי' א' פוזננסקי במ"ע הוי' הצרפתית כך ניד דף 279.

26) מ' ינוקא (ינוקא) בר מ' ויטרא, עיין בספר סדר החכמים לגייבור ברשימה.

27) על אדות האיש הוה עיין בישורן של קיבאק בחלקו העברי ה' 57.

28) מ' שרונה יעין המשך הדברים בהוי' הצרפתית כך ליג 146.

*) Hermann L. Strack, Einleitung in Talmud und Midrasch. Fünfte ganz neu bearbeitete Auflage der „Einleitung in den Talmud“ München, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, 1921, 250 S. gr. 8° Preis gebunden M 15,50.